

**Berg:** Jeg skal ikke komme ind paa dette Forslag, da det jo er blevet udførlig behandlet ved første Behandling i Fjor og derefter jendt til et Udvalg, der foreløbig blev færdigt med sine Arbejder. Jeg skal kun udtale, at jeg ikke kjenner nogen Samfundssag eller almindelig Statsag af en saa omfattende Karakter som denne. Dens finansielle Betydning, dens Betydning for Befolkningen i Almindelighed, og for de 6000 Mennesker, som tjene Staten ved Banerne, er saa stor, at jeg skal indrømme, at man maa sætte megen Pris paa at faae hele denne Institution ført over fra den enevældige Suppedas, hvori den har ligget siden Treferne, ind under lovordnede konstitutionelle Tilstande. Det, der svækker Interessesen for at deltage ogsaa i den Slags store Lovgivningsspørgsmaal, er jo det, at selv om det overhovedet lykkes at komme overens med en Regjering, der i dobbelt Forstand har Magten, naar det gjælder denne Sag, saaledes at man fik denne Lov, havde man alligevel ingen Sikkerhed for, hvad derved var vundet, saalænge vi leve udenfor selve Grundloven. Desuden er det jo ogsaa overordentlig tvivlsomt, hvorvidt de berettigede Krav, der fra Folkethingets Side stilles til Ordningen af denne Sag, overhovedet kunne vente rimelig Smøbekommen fra en Regjering, der har Overtaget. Naar jeg har lagt Mærke til Forhandlingen isørigt, om Sagerne i Saar og i Dag, har jeg ingen synderlig Forventning til, at der udaf Behandlingen af denne vigtige Sag, skal kunne komme en Lov, som virkelig tilfredsstillende til alle Sider. Den høitærede Formand har forbudt saa læmpelig at omtale Jærnbaneudviklingsforhold, og jeg skal heller ikke komme ind derpaa, ikke forsøge paa at gaa udenom, hvad Formanden har ment; kun beder jeg om at bemærke, at den kjøbenhavnske Pointering af et saa betydeligt Antal Millioner, som der er Tale om her for Udviklingen af Baner og Banegaarde i den østlige Del af Sjælland, hvor man dog er overordentlig velsignet med Kommunikationsmidler, leder Tanken for os andre Dødelige, der kjende Forholdene andetsteds her i Landet, hen paa, at der lige over for denne kjøbenhavnske Pointering af Forbindelsesmidlernes Udvikling her staar et almindeligt Spørgsmaal fra de Egne af Landet, som

ligge lige saa mange Mil fra Banerne, som de her ligge Tiendelede Mil, med deres Krav om, at det ene i alt Fald burde gøres, naar det andet ikke forsvindes. Dette turde det være mig tilladt, uden isørigt at komme ind paa Sagen, at sætte ved Siden af de kjøbenhavnske Opmaal. Det staar isørigt i Forbindelse med denne Sag, ja endog meget nøie, thi der har været en mærkkelig Stigen af Personalet til Statsbanernes Fornødenhed i de senere Aar, og den Bevægelighed, der har været i Togplanerne, denne ganske besynderlige Bestemmen frem og tilbage har jo foranlediget en Forøgelse af Personalet i mange Klasser i ganske overordentlig Grad, og det er jo ikke godt gjort — jeg skal ikke udtale nogen Dom derved — at man har reguleret Personalet igjen efter Indskrænkningen af Togene, Forandringer i Togplanerne, naar Saadant var fornødent; og der kan derfor nok anstilles en Sammenligning saaledes, at hvis Staten udvider sine Baner videre i de nu over en Menneskealder tilfidsatte Egne, vil det mulig kunne ske derved, at den har et større Personale end formentlig nødvendigt efter de sidste Forandringer og Indskrænkninger i Togplanerne. To Ting have paa-trængt sig i overordentlig Grad Opmærksomheden, og det er den vidunderlige Stigen af Embedsmænd i Centralbestyrelsen. Det er ingen lille Forretning at have 247 Mennesker i Virksomhed i Centralbestyrelsen foruden Personalet i de tre særlige Forvaltninger for Sjælland og de 3 særlige Forvaltninger for Sylland og Fyn, foruden Søforvaltningen. Det er muligt, at man i den Hensende faaer gennemgribende Forslag til Forandringer nu under den nye Styrelse. Denne Bemærkning er ikke gjort for at reise nogen Anke mod den Mand, der gik bort. Der kan naturligvis altid være berettigede Anker at fremsætte mod en Mand med en saa stor Virksomhed som afdøde Holst. Men jeg har altid haft det Indtryk af denne Mand, at han var en udmærket Embedsmand, sagkyndig og virksom, og at Jærnbanevæsenet havde ham særdeles meget at takke for. Det siger jeg trods de Bemærkninger, jeg her gjør. Det er selvfølgelig frugtende, naar man er saa eneraadig paa et saa stort Omraade som dette, da ikke at lade sig binde for meget af Hensyn til, hvad det koster, naar